

Uchwała Rady Młodych Naukowców nr V/22
z dnia 2 lutego 2017 r.
w sprawie uwag do projektu
ustawy o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej

§ 1

Działając na podstawie § 3 ust. 2 zarządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 sierpnia 2015 r. w sprawie powołania Rady Młodych Naukowców, RMN zgłasza następujące uwagi do projektu Ustawy o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej z dnia 13 stycznia 2017 r. (dalej „projekt Ustawy o NAWA”).

1. RMN popiera działania prowadzone w zakresie umiędzynarodowienia polskiego szkolnictwa wyższego i nauki. Utworzenie Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (dalej “NAWA”) jako instytucji wspierającej współpracę międzynarodową jest ważnym elementem budowania pozycji polskich uczelni.
2. Zdaniem RMN Dyrektor NAWA powinien być powoływany **w drodze otwartego międzynarodowego konkursu na okres 4 lat i przy założeniu, że może pełnić tę funkcję nie dłużej niż przez dwie kadencje.**
3. RMN jest zdania, że należy doprecyzować wymagania stawiane kandydatom na stanowisko Dyrektora w zakresie znajomości języka obcego. Obecnie projekt ustawy o NAWA stanowi w art. 9 ust. 2 pkt 6: „*Stanowisko Dyrektora może zajmować osoba, która: zna język obcy w stopniu umożliwiającym swobodne porozumiewanie się*”. Z uwagi na fakt, że język angielski jest powszechnie stosowany w szeroko rozumianej nauce oraz będzie najprawdopodobniej używany we wnioskach do Agencji, przepis ten powinien, zdaniem RMN mieć brzmienie: „*Stanowisko Dyrektora może zajmować osoba, która: zna **język angielski** w stopniu umożliwiającym swobodne porozumiewanie się.*”
4. Ponadto, mając na względzie funkcjonowanie NAWA na najwyższym poziomie, RMN uważa, że potencjalni kandydaci na stanowisko Dyrektora Agencji powinni posiadać wysokie kwalifikacje w zakresie współpracy międzynarodowej. Dlatego też art. 9 ust. 2 pkt 4 i 5 ustawy o NAWA powinny brzmieć:

Art. 9 ust. 2 pkt 4: „posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym związanym ze współpracą międzynarodową dotyczącą szkolnictwa wyższego lub nauki.”

Art. 9 ust. 2 pkt 5: „posiada doświadczenie w zakresie współpracy międzynarodowej dotyczącej szkolnictwa wyższego lub nauki: (a) w okresie ostatnich 10 lat uczestniczył w minimum jednym projekcie międzynarodowym (b) w okresie ostatnich 10 lat pracował lub uczestniczył w stażach w zagranicznych jednostkach naukowych przez łączny okres minimum 5 miesięcy.”

5. Dodatkowo, RMN jest zdania, że Dyrektor NAWA powinien posiadać co najmniej stopień doktora habilitowanego. Z uwagi na ewentualny konflikt interesów Dyrektorem Agencji nie może być osoba pełniąca funkcję:
- Rektora, prorektora lub kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni,
 - Dyrektora instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk,
 - Dyrektora instytutu badawczego,
 - Prezesa lub wiceprezesa Polskiej Akademii Nauk,
 - Prezesa lub wiceprezesa Polskiej Akademii Umiejętności,
 - Przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów,
 - Przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
 - Przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego Rady Głównej Instytutów Badawczych,
 - Członka Polskiej Komisji Akredytacyjnej,
 - Członka Komitetu Polityki Naukowej,
 - Dyrektora lub wicedyrektora lub przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego Rady Narodowego Centrum Nauki,
 - Dyrektora lub wicedyrektora lub przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.
6. RMN popiera powołanie w skład Rady NAWA przedstawicieli ministrów kierujących działami szkolnictwo wyższe i nauka, ministra właściwego do spraw zagranicznych oraz ministra właściwego do spraw gospodarki. Bez wątplenia ich obecność przyczyni się do włączenia nauki w proces kreowania polskiej polityki zagranicznej oraz dyplomacji gospodarczej. Jednakże, w zaproponowanym komponentie środowiskowym Rady Agencji nie uwzględniono przedstawiciela młodych naukowców ze stopniem doktora bądź doktora habilitowanego. Zda-

niem RMN w składzie Rady NAWA powinien znaleźć się przedstawiciel wskazany przez Akademię Młodych Uczonych jako podmiotu reprezentującego środowisko młodych naukowców.

7. RMN uważa również, że należy rozszerzyć wymagania stawiane wobec kandydatów na członków Rady NAWA. W związku z powyższym RMN proponuje następujące brzmienie art. 11 ust. 2 ustawy o NAWA: “Członkiem Rady będącym przedstawicielem ministrów kierujących działami szkolnictwo wyższe i nauka, ministra właściwego do spraw zagranicznych oraz ministra właściwego do spraw gospodarki może być osoba spełniająca wymagania, o których mowa w Art. 9 ust. 2 pkt 1–3 oraz 6 ustawy o NAWA. Członkiem Rady będącym przedstawicielem komponentu środowiskowego może być osoba spełniająca wymagania, o których mowa w Art. 9 ust. 2 pkt 1–3 oraz 5–6 ustawy o NAWA.
8. Ponadto, ustawa powinna definiować, w jakich przypadkach Dyrektor Agencji zostaje odwołany przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. Zdaniem RMN należy także zmienić zapis Art. 12 ust. 5:

*„Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego **wyznacza** spośród członków Rady przewodniczącego Rady i jego zastępcę” na „Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego **powołuje** spośród członków Rady przewodniczącego Rady i jego zastępcę”,*

dzięki czemu zapis ten nie będzie stanowił bariery w przypadku konieczności odwołania z powyższych funkcji.

9. Aby zwiększyć przejrzystość działań podejmowanych przez Radę NAWA, w Ustawie powinien znaleźć się **zapis dotyczący sporządzania protokołu z posiedzeń Rady**, zawierający w szczególności listę uczestników posiedzenia oraz przebieg obrad, treść uchwał i liczbę oddanych głosów w poszczególnych głosowaniach.
10. W projekcie Ustawy o NAWA brak jest przepisów określających **regulamin przyznawania środków na realizację finansowanych zadań**, uwzględniających zasady przejrzystości procedur konkursowych oraz procedur wyłaniania ekspertów.
11. RMN pragnie także zwrócić uwagę, iż **ulokowanie NAWA w mieście innym niż Warszawa dałoby szansę na podniesienie prestiżu jednego z mniejszych ośrodków akademickich**. Zdaniem RMN, przykład ulokowania NCN w Krakowie pokazał, iż ważne dla nauki agencje rządowe mogą z sukcesem funkcjonować także poza stolicą, a przy tym podnosić prestiż i stymulować rozwój akademicki w regionie. Dobrze skomunikowanymi miastami, które są także – obok Warszawy i Krakowa – jednymi z głównych ośrodków akademickich w Polsce, są np.

Łódź, Poznań, czy Wrocław. Środki na zakup siedziby dla NAWA w innych miastach niż Warszawa mogłyby na przykład pochodzić ze sprzedaży pomieszczeń Biura Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Młodych Naukowców

dr hab. Emanuel Kulczycki